

Wellness Hospitality Education & Training Project:
Thailand as a Global Destination for Wellness

เอกสารวิชาการกลุ่มแคลเซียม (Calcium: Ca)

Wellness & Healthcare Business Opportunity
Program for Executives (WHB) II

2023

Wellness Hospitality Education & Training Project: Thailand as a Global Destination for Wellness

1. ความเป็นมา

1.1 เศรษฐกิจฐานเวลเนส (Wellness Economy) โอกาสพลิกฟื้นเศรษฐกิจและ สังคมสุขภาวะของประเทศไทยหลังโควิด 19

จากรายงานของ Global Wellness Institute ในปี พ.ศ. 2561 ก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อัตราการเติบโตของ Wellness Tourism ในทวีปเอเชีย สูงเป็นอันดับ 1 ของโลก เติบโตขึ้น 33% จาก 194 ล้านทริป เป็น 258 ล้านทริปภายในช่วงเวลาสองปี เช่นเดียวกับประเทศไทยซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของนักท่องเที่ยวหลากหลายกลุ่มมาอย่างยาวนาน โดยมีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่เข้ามาช่วยเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้กับประเทศ เพราะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อสูง มีจำนวนวันหยุดที่ยาวนาน และมีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อการท่องเที่ยวแต่ละครั้งสูงกว่านักท่องเที่ยวแบบปกติ โดยจากรายงานของ Global Wellness Institute แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีค่าใช้จ่ายต่อหัวประมาณ 50,000 กว่าบาทต่อการเที่ยวหนึ่งครั้ง ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวแบบปกติถึง 53%

เวลเนสเป็นการดูแลสุขภาพองค์รวมที่มีมูลค่าการเติบโตทางการตลาดสินค้าและบริการสูงถึง 617,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปีพ.ศ. 2561 และในในปี 2562 เติบโตขึ้นถึง 720,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 8.1% ต่อปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยมูลค่าโดยรวมของสาขาธุรกิจเวลเนสทั้งหมดที่เติบโตปีละ 6.4% แม้ว่าในปี 2563 มาตรการควบคุมโรคโควิด 19 ทำให้มูลค่าตลาดเล็กลง เหลือเพียง 435,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงมาถึง 39.5% และมีการคาดการณ์ว่าจะกลับมาเติบโตกว่า 20.9 % และมูลค่าสาขานี้จะทะลุ 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2567 และในประเทศไทยเอง คนไทยทุกกลุ่มวัยก็ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพมากขึ้น อันมีสาเหตุมาจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย ปัญหาฝุ่นมลพิษ รวมทั้งการแพร่ระบาดที่ยังไม่รู้ได้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใดของโรคโควิด 19 ส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพ การบริโภคเป็นยา รวมไปถึงศาสตร์แห่งการชะลอวัย จึงได้รับความสนใจและเติบโตขึ้นอย่างมีพัฒนาการ

นอกจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 จะส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของผู้คนแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อให้การเดินทางข้ามพื้นที่และข้ามประเทศยากขึ้น หลายประเทศมีการปิดเส้นทางการเดินทาง ต้องอยู่แต่ในประเทศหรือพื้นที่ของตนเองเพื่อการควบคุมโรค ทำให้มูลค่ารวมของกระแสธุรกิจทางด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้นมาตลอด 10 ปี หยุดชะงักและตกต่ำลง โดยในปี พ.ศ. 2563 มูลค่ารวม

ลดลงมาอยู่ที่ 435,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าภาพรวมมูลค่าเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมเวลเนสจะตกต่ำลง แต่ก็มี 4 สาขาธุรกิจเกี่ยวข้องที่ยังคงเติบโตอย่างสวนกระแส ได้แก่

1) Wellness Real Estate หรือ อสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ เติบโตขึ้นมาในปี พ.ศ. 2563 มูลค่าสูงถึง 275,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เติบโตกว่าปีก่อนหน้าถึง 22.1% ถึงแม้ว่าช่วงที่โควิดระบายนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเดินทางไม่ได้ ธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบสูงมาก แต่อสังหาริมทรัพย์หลายกิจการทั้งในกลุ่มโรงแรมและที่อยู่อาศัย ได้ปรับตัวเองให้เอื้อไปทางด้านสุขภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้งเครื่องกรองอากาศ การฆ่าเชื้อ หรือปรับสถานที่ให้เอื้อกับผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นหลักการที่ทำให้ Wellness Real Estate เติบโตทั่วโลกสูงเป็นอันดับหนึ่งในกลุ่มการดูแลสุขภาพมากถึง 22.1% ในปีที่ผ่านมา

2) Mental Wellness เป็นสาขาบริการเวลเนสที่เกี่ยวกับสุขภาพจิต การลดความเครียด การนอนที่มีคุณภาพ ไปจนถึง การนั่งสมาธิ หรืออื่นๆ ที่ช่วยในการดูแลจิตใจ ซึ่งแม้จะเป็นสาขาบริการที่เกิดขึ้นใหม่ แต่เติบโตได้อย่างรวดเร็ว โดยมูลค่าในปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา สูงถึง 131,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เติบโตมากถึง 7.2% เป็นอีกสาขาที่เติบโตสวนกระแสโควิด เพราะเมื่อมีโรคระบาด ผู้คนย่อมมีความเครียด ต้องการวิธีในการจัดการ ควบคุม หรือระบายความเครียดออกไป ยิ่งดูแลสุขภาพจิตได้เร็วเท่าใด ก็ยิ่งดี

3) Public Health, Preventive and Precision Medicine คือ ภาควิชาสาธารณสุข เวชศาสตร์ป้องกัน และการแพทย์เฉพาะบุคคล เน้นการตรวจสุขภาพเชิงป้องกัน ดูแลร่างกายก่อนการเจ็บป่วย เพื่อที่จะทราบความเสี่ยงของโรค และวางแผนการดูแลตัวเองอย่างดีที่สุดเท่าที่บุคคลจะทำได้ สาขาดังกล่าวเติบโตทั่วโลก สูงถึง 4.5% มูลค่าในปี พ.ศ. 2563 อยู่ที่ 375,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

4) Healthy Eating, Nutrition and Weight Loss เกี่ยวข้องกับอาหารสุขภาพ อาหารที่รับประทานแล้วดีกับร่างกาย อาหารไขมันต่ำ อาหารน้ำตาลต่ำ อาหารโซเดียมต่ำ อาหารลดน้ำหนัก อาหารอแกนิก ในปีพ.ศ. 2563 สาขานี้มูลค่าสูงถึง 945,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เติบโตสูงขึ้น 3.6%

จะเห็นได้ว่า จากวิกฤติการณ์โควิด 19 ที่ปรับเปลี่ยนวิถีการดูแลสุขภาพของผู้คนและสร้างโอกาสสำคัญทางธุรกิจ ทำให้เวลเนสกลายเป็นอุตสาหกรรมสุขภาพศักยภาพสูงที่เติบโตอย่างรวดเร็วของประเทศไทย ด้วยต้นทุนที่ดีเลิศทางการท่องเที่ยวของประเทศไทย จึงสร้างแรงดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนหรือร่วมลงทุนในธุรกิจเวลเนสเหล่านี้ อีกทั้งยังช่วยต่อยอดให้ธุรกิจอื่นๆ พัฒนาไปเพื่อการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประเทศ จึงอาจกล่าวได้ว่า เศรษฐกิจสุขภาพฐานเวลเนสต่อจากนี้ไปของประเทศไทย จะเป็นระบบเศรษฐกิจฐานใหม่ที่ช่วยพลิกฟื้นเศรษฐกิจฐานรากและพัฒนาสังคมสุขภาวะของประเทศไทยไปพร้อมกัน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเป็น Wellness Hub ของประเทศไทย

นโยบายพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และเวลเนส (Medical & Wellness Hub) ระดับโลก เป็นนโยบายสาธารณะที่รัฐบาล ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ต่างให้ความสนใจและตื่นตัวกับโอกาสในการพัฒนาของอุตสาหกรรม การแพทย์ครบวงจรและบริการด้านสุขภาพเวลเนสเป็นอย่างมาก ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญประการหนึ่งของการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวในส่วนของธุรกิจบริการนั้น คือ ทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้และความสามารถเฉพาะทางด้านคุณภาพ และปริมาณที่เพียงพอต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมบริการทั้งระบบ โดยเมื่อสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เริ่มคลี่คลาย ภาคเอกชนทั้งในส่วนที่เป็นผู้ประกอบการเพื่อสุขภาพรายเดิม รายใหม่ และกลุ่มธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ที่เริ่มขยายขอบเขตของการลงทุนไปสู่กิจการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟิตเนสและดูแลสุขภาพองค์รวมในความหมายของเวลเนสมากขึ้น ทั้งในลักษณะของการลงทุนและขยาย ขนาดของการลงทุนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพ การจัดการบริการเชิงการแพทย์ สมุนไพรและการ บริโภคเป็นยา การฟิตเนสสมรรถนะร่างกาย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ รวมทั้งการผลิตและ พัฒนาบุคลากรบริการเฉพาะทางที่เป็นแรงงานทักษะสูง (High-Skilled Labor) ให้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางที่เต็มเปี่ยมไปด้วยหัวใจบริการ สามารถสื่อสารเชิงลึกด้านสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งได้รับการยกระดับการประกอบอาชีพสู่การ เป็นบุคลากรกึ่งวิชาชีพ (Semi-Professional) เพื่อให้กำลังคนบริการเหล่านี้คงอยู่ในระบบบริการได้ อย่างมั่นคง มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดูแลตนเองและครอบครัว มีความภาคภูมิใจในการประกอบ อาชีพของตน และลดการเคลื่อนย้ายข้ามสายงาน

อย่างไรก็ตาม นอกจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการออกไปจากระบบบริการของบุคลากรแล้ว การปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมสูงอายุ เทคโนโลยีที่พลิกผัน ความก้าวหน้าทางการแพทย์ และการเติบโตของธุรกิจบริการเวลเนสที่ยังไม่มี มาตรฐานรองรับตามกฎหมาย ทำให้การพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่นั้นไม่เท่าทัน และไม่เพียงพอที่จะ รองรับความต้องการที่สูงขึ้นมาก อีกทั้งการแข่งขันทางการตลาดระหว่างประเทศที่มีรายได้และ ค่าตอบแทนเป็นสิ่งดึงดูดใจ ทำให้เกิดการรั่วไหลของบุคลากรบริการทักษะสูงที่ผ่านการฝึกฝนอบรม และสั่งสมประสบการณ์ทำงานมาแล้วจำนวนมากออกไปจากประเทศไทย กลายเป็นความเสี่ยงสำคัญ ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเปิดประเทศเพื่อรองรับการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและบริการสุขภาพใน ประเทศไทย

1.2 ความสำคัญ

1.2.1 ความเพียงพอของจำนวนบุคลากร: อุปสรรคแห่งความสำเร็จของ Thailand Wellness Hub

พัฒนาการของศาสตร์และธุรกิจบริการสุขภาพดังกล่าว เป็นเหตุให้ควรพิจารณาว่า แท้จริงแล้วบุคลากรบริการที่มีอยู่ในสายงานธุรกิจบริการสุขภาพทั้งทางด้านการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ สปาและการนวดไทย การดูแลผู้สูงอายุ การอาบแช่น้ำแร่ร้อน การออกกำลังกายโดยมีผู้ฝึกสอนส่วนบุคคล การฟื้นฟูสมรรถนะร่างกาย การเสริมความงาม การชะลอวัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์บริการ การใช้สมุนไพรเพื่อการดูแลสุขภาพ การดูแลฟันและช่องปาก การบริโภคเป็นยา การควบคุมน้ำหนัก การให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยา การปรับปรุงบุคลิกภาพ ฯลฯ เหล่านี้ จะมีความรู้ ความใจและทักษะการบริการที่เหมาะสมเพียงพอกับการให้บริการเวลเนสซึ่งเป็นศาสตร์แห่งการดูแลสุขภาพองค์รวมที่ผสมผสานหลักวิชาการในลักษณะสหวิทยาการ (multidisciplinary) หรือไม่ อีกทั้งบุคลากรเหล่านี้ควรได้รับการยกระดับทักษะการให้บริการทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณที่เพียงพอต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมเวลเนสแบบครบวงจร ได้รับการฝึกฝนเพื่อปฏิบัติการสนับสนุนการดูแลสุขภาพองค์รวมและทำงานร่วมกับผู้ประกอบการวิชาชีพสุขภาพได้อย่างเชี่ยวชาญ เพื่อความก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพได้อย่างไร ในขณะที่ปี 2565 ประเทศไทยได้รับเลือกให้เป็น Wellness Destination อันดับ 2 ของโลก โดย Global Wellness Institute และ จัดให้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่น่าเดินทางไปเยือนมากที่สุดในโลก อันดับ 4 จากผลสำรวจเกี่ยวกับแผนการท่องเที่ยวระดับโลกจากรายงานการวิเคราะห์ของวีซ่า (Visa Global Travel Intentions Study) และเกาะสมุยนั้นได้รับการจัดอันดับเป็นลำดับที่ 4 ‘Best Islands’ โดยนิตยสาร DestinAsian อีกด้วย ความท้าทายเหล่านี้เป็นคำถามสำคัญที่ทุกภาคส่วนในระบบนิเวศของเวลเนสพึงตระหนักและร่วมมือกันขับเคลื่อนทั้งด้านจำนวนและทักษะของบุคลากรเพื่อแก้ไขปัญหาคาดการณ์บุคลากรเวลเนสของประเทศไทย มิใช่เพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2.2 ขอบเขตการเรียนรู้ด้านเวลเนส: แผนที่ทางเดินของการพัฒนาบุคลากรเวลเนสของประเทศไทย

โดยนิยามสากลของเวลเนส มิติของการเรียนรู้ที่มีความเป็นไปได้ในการก่อเกิดและสร้างมูลค่าเพิ่ม แบ่งออกได้เป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย สุขภาวะทางกายภาพ สุขภาวะทางจิตใจ สุขภาวะทางอารมณ์ สุขภาวะทางจิตวิญญาณ สุขภาวะทางสังคม และสุขภาวะทางสิ่งแวดล้อม ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 นิยามเวลเนส

ค่านิยมสากลของ Global Wellness Institute บ่งชี้ถึงการดูแลสุขภาพองค์รวมของผู้คนที่ต้องการการดูแลอย่างครบถ้วนในมิติสุขภาพะทั้งหกตามค่านิยม นั้นหมายถึงว่า หากประเทศไทยต้องการประกาศตัวเป็น Global Wellness Hub บุคลากรในระบบบริการเวลเนสทุกระดับ ย่อมต้องมีทักษะบริการในการดูแลผู้รับบริการอย่างครบถ้วนในทั้งหมดที่ติดกล่าว ซึ่งโครงการของกลุ่ม Calcium WHB2 จะได้จัดทำลักษณะสำคัญของหลักสูตรการศึกษาอบรมอย่างสอดคล้องและตอบโจทย์ความเป็นสากลดังกล่าว เพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถทางวิชาการด้านเวลเนสขั้นสูง และนำหลักสูตรเวลเนสของประเทศไทยเข้าสู่การจัดอันดับ

1.2.3 เป้าหมาย: ประเทศไทยกับการเป็นที่หนึ่งในด้านการฝึกอบรมบุคลากรเวลเนสของโลก

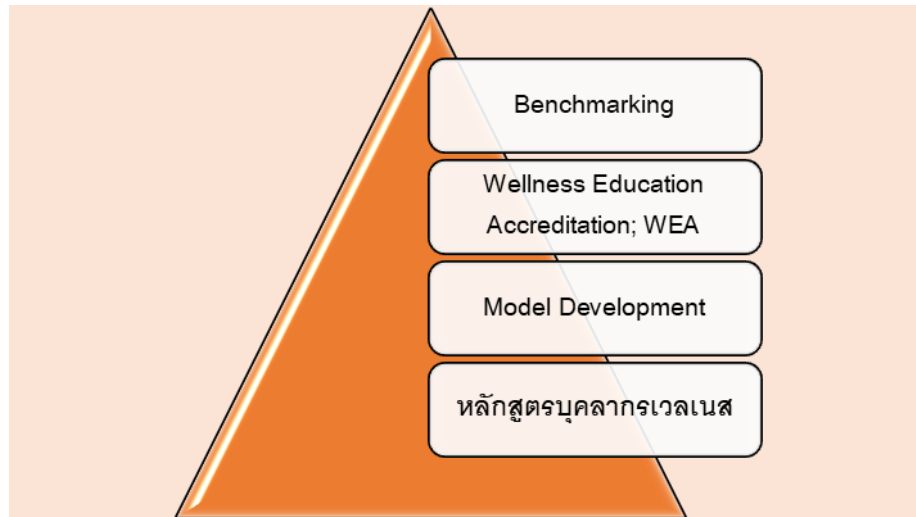
ด้วยโอกาสทางการแข่งขันที่มาพร้อมกับความเสี่ยงของการขาดแคลนบุคลากรบริการทักษะสูงตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นักศึกษาหลักสูตร WHB2 กลุ่ม Calcium ตระหนักถึงความเร่งด่วนในการจัดการปัญหาและใช้โอกาสทางการพัฒนาจากความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศไทย (Competitive Advantage) จึงได้จัดทำโครงการ Wellness Hospitality Education & Training Project : Thailand as a Global Destination for Wellness ขึ้น เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการปัญหาและพัฒนาต่อยอดต้นทุนความเป็นเลิศด้านบริการเวลเนสของประเทศไทย ด้วยการจัดทำหลักสูตรการศึกษาที่ครอบคลุมองค์ความรู้ในเส้นทางอาชีพ

(Career Path) ของบุคลากรทักษะสูงด้านเวลเนส เช่น Wellness Advisor, Wellness Manager, Wellness Operator, Wellness Caregiver, Wellness Nutritionist, Wellness Chef, Holistic Wellness Therapists เป็นต้น เพื่อให้เกิด Soft Power การดึงดูดคนรุ่นใหม่ทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรมเวลเนสของโลก ครอบคลุมองค์ความรู้ทุกกิจกรรมในระบบเศรษฐกิจเวลเนส (Wellness Economy) และเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จสำคัญของการนำพาประเทศไทยสู่การเป็นที่ยิ่งใหญ่ในด้านการฝึกอบรมบุคลากรเวลเนสของโลก ผ่านกลไกขับเคลื่อนที่เข้มแข็งโดยความร่วมมือภาครัฐและเอกชนที่ให้ความสำคัญต่อการรับรองคุณภาพสถาบันการศึกษาฝึกอบรม ซึ่งจะเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถวัดมูลค่าที่แท้จริงในตลาดสุขภาพของประเทศไทยในเวทีโลกได้

1.2.4 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อจัดทำหลักสูตรการศึกษาที่ครอบคลุมองค์ความรู้ด้านเวลเนสในลักษณะสหวิทยาการ (Multidisciplinary) ส่งเสริมเส้นทางความก้าวหน้าทางอาชีพ (Career Path) ให้แก่บุคลากรในระบบบริการและเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมเวลเนสของประเทศไทยในตลาดโลก
- 2) เพื่อนำเสนอ Model Development การฝึกอบรมบุคลากรด้านเวลเนสทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอต่อความต้องการและสอดคล้องกับการเติบโตของระบบเศรษฐกิจเวลเนสโลก
- 3) เพื่อพัฒนามาตรการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาด้านเวลเนส โดยระบบการรับรองคุณภาพสถาบันการศึกษาฝึกอบรมที่เป็นมาตรฐานสากล (Wellness Accreditation; WA)
- 4) เพื่อขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นที่ยิ่งใหญ่ในด้านการฝึกอบรมบุคลากรเวลเนสของโลก

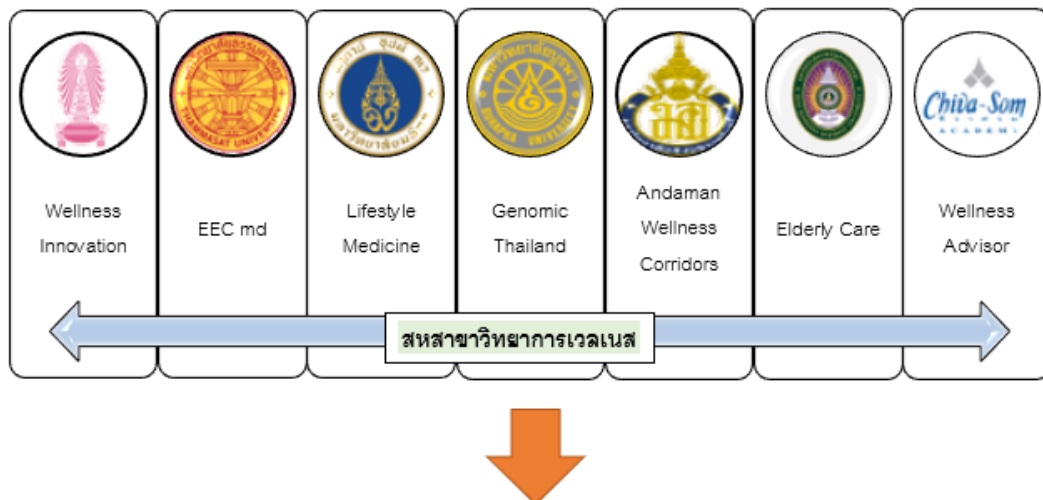
1.2.5 ขอบเขตดำเนินงาน

2. แนวคิดและวิธีดำเนินงาน

2.1 การพัฒนาหลักสูตรบุคลากรเวลเนส

โดยความร่วมมือของกลุ่มสถาบันการศึกษาของประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชน พัฒนาหลักสูตรบุคลากรเวลเนส ตามตำแหน่งงานที่มีความต้องการจริงในอุตสาหกรรม โดยเป็นหลักสูตรระยะสั้นสำหรับบุคลากรที่มีพื้นฐานการศึกษาและ/หรือประสบการณ์การทำงานตามที่กำหนด โดยใช้เวลา 3-6 เดือน สามารถเพิ่มทักษะ และศักยภาพในการทำงานในธุรกิจเวลเนสได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา โดยตัวอย่างหลักสูตรระยะสั้นแสดงในแผนภาพที่ 3

ชื่อหลักสูตร	พื้นฐานการศึกษาและ/หรือประสบการณ์ที่เหมาะสม	ระยะเวลาหลักสูตร
Wellness Coaching	บุคลากรทางการแพทย์หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์ เช่น พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด เกษัชกร นักจิตวิทยา นักโภชนาการ นักกำหนดอาหาร นักการแพทย์แผนไทย นักการแพทย์แผนจีน นักอายุรเวท เป็นต้น	6 เดือน
Wellness Operator	บุคลากรระดับบริหารจัดการ	6 เดือน
Medical Wellness Therapist นักดูแลสุขภาพการทางแพทย์	พนักงานผู้ช่วยเวชเนสทางการแพทย์	6 เดือน
Wellness Facilitator	บุคลากรด้านการบริการ เช่น การโรงแรม ร้านอาหาร มัคคุเทศก์ เป็นต้น	6 เดือน
Senior Wellness Therapist นักดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ	Care Giver	6 เดือน
Wellness Aesthetician นักเสริมความงาม	ผู้ให้คำแนะนำด้านความงาม (Beauty Advisor; BA)	6 เดือน
Wellness Nutritionist นักจัดการอาหารสุขภาพ	นักโภชนาการ/นักกำหนดอาหาร	3 เดือน
Wellness Spa Therapist นักสุขภาพด้านสปา	ผู้ให้บริการสปา	3 เดือน
Wellness Receptionist พนักงานต้อนรับเวลเนส	พนักงานต้อนรับ	3 เดือน

แผนภาพที่ 3 ความร่วมมือกับกลุ่มสถาบันการศึกษาของประเทศไทยในการพัฒนาหลักสูตรบุคลากรเวลเนส

โดยโครงการฉบับนี้จะนำหลักสูตรพัฒนาบุคลากรเวลเนสด้าน Wellness Coaching มาเป็นตัวอย่งการพัฒนาหลักสูตรต้นแบบ (Model Development) โดยได้ความร่วมมือจาก Chiva-Som International Resort และ Chiva-Som Academy ในการประยุกต์ใช้หลักสูตร(Curriculum) ที่สถาบันเคยใช้ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการจริงที่มีประสิทธิภาพและให้ผลลัพธ์ทางการบริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจมาเป็นกรณีศึกษาของโครงการนี้

Program	Wellness Coaching
Duration	6 Months
Qualifications	<ul style="list-style-type: none"> • Minimum of a bachelor degree in health-related fields (e.g, nurse, physiotherapist, pharmacist, occupational therapist, nutritionist, phycologist, Thai Traditional Medicine Practitioner, Traditional Chinese Practitioner, Ayurvedic Medicine Practitioner etc.) • Experience in Western medicine, Alternative medicine, Complementary Medicine, and Health science field preferred. • A passion for health and wellness. • Must have excellent interpersonal, holistic view, optimistic deposition, good conflict resolution skills, communication and computer skills. • Must possess excellent clinical assessment and diagnosis ability. • Needs to establish rapport easily with a wide range of clients. • A desire to continually update their knowledge and skills, and embody coaching best practices. • Compassionate & An interest in supporting others live healthier, happier lives
Job Responsibilities	<ul style="list-style-type: none"> • Providing information and consultation <i>to help a guest personally change in the way he/she wish and helping him/her go in the direction they want to be holistic healthy involves the belief that the individual has the answers to his/her own health problems by utilizing evidence-based practices,</i> • Welcoming guests and providing a sightseeing upon arrival. • Recommendation guest health & wellness program schedule. • Completing guest notes and wellness records. • Inter-staff communication. • Follow-up work related to guest consultations, incorporate feedback

Program	Wellness Coaching
	<p>into service delivery to include actions plans and health evaluation, provide written recommendations & practitioner's opinion and test reports and summaries.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Create continuous services and wellness programming proposals following established procedures. • Participate in pre-arrival assessment for guests and actively refer guests to other departments. • In case of necessary or crisis health condition, ready to refer to medical facilities.

Wellness Coaching Program Outline

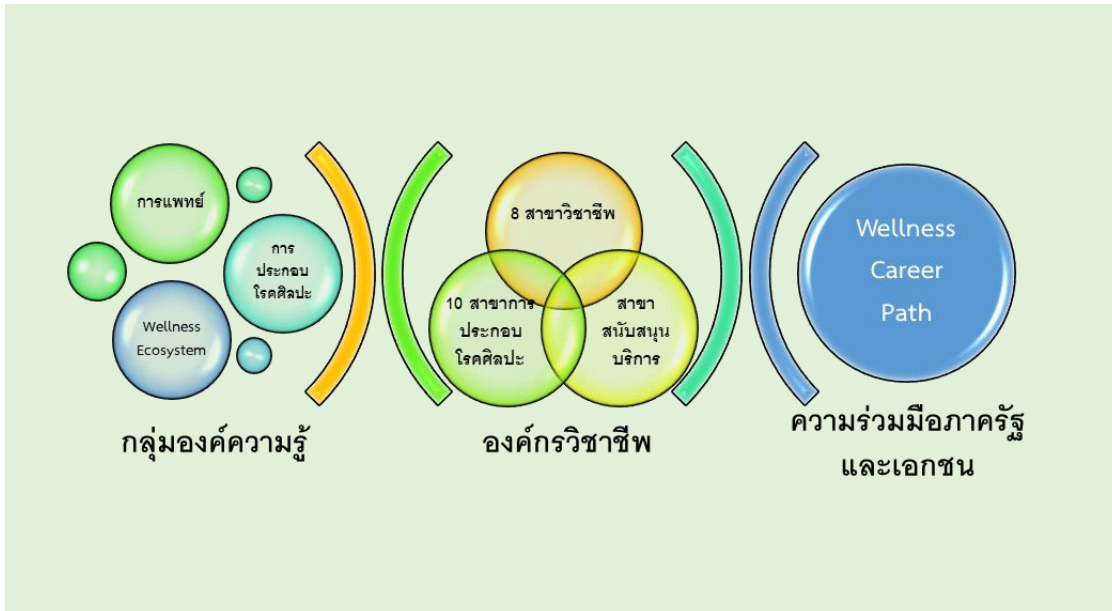
Module	Objectives
<p>Introduction: Wellness Definition and Fundamental of Well-being</p>	<p>To understand</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) The meaning of wellness and health behavior 2) Overview of wellness industry & wellness economy 3) Personally believe and their life-style relate to health 4) Reviewing Maslow's Hierarchy of Needs inspire people seeking for well-being
<p>Module 1: General Knowledge of Wellness & Holistic Healthcare</p>	<p>To upskill of wellness coaching by using the evidence-based of healthcare dimensions, history of present health condition, Review of System (ROS) and Coordination of Care.</p>
<p>Module 2: Wellness Approach and Management (A/M)</p>	<p>1) To take preliminary steps toward accomplishment or health science knowledge or experience of four types of history before continuing to coordination of care</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Focus a problem, ● Expanded Problem Focused, ● Detailed and

Module	Objectives
	<ul style="list-style-type: none"> ● Comprehensive <p>2) Providing safe, supportive spaces to explore clients' goals and intentions.</p>
Module 3: Wellness Coordination of Care	To deliberate organization of client care activities between two or more participants involved in a client's holistic health to facilitate the appropriate delivery of wellness services.
Module 4: Developing Wellness Care Plan	To be able to tailor wellness care plan to personally client's need and their well-being appropriateness.
Module 5: Wellness Monitoring & Evaluation	<p>To conduct the way of wellness life-style for clients post institutional care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Support clients in their recovery or rehabilitation. ● Empowering clients to take their health into their own hands. ● Helping clients understand their motivations and create behavior change. ● Supporting clients in developing sustainable meal, exercise, or other wellness plans tailored to their goals. ● Encouraging mindfulness in all aspects of their clients' lives.

1) Model Development การฝึกอบรมบุคลากรด้านเวชระเบียน

หลักการสำคัญของการพัฒนาต้นแบบการฝึกอบรมบุคลากรด้านเวชระเบียน คือ ความเพียงพอในเชิงปริมาณและความพร้อมในด้านคุณภาพของบุคลากร โดยสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยต้องมีขีดความสามารถในการผลิตและพัฒนาบุคลากรที่ตอบสนองต่อความต้องการในอุตสาหกรรมเวชระเบียนของโลก ซึ่งหมายถึงว่า กระบวนการเรียนการสอน การฝึกอบรมในกลุ่มองค์ความรู้ที่ครอบคลุมหลักวิชาการสากล ได้รับการยอมรับจากองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศธุรกิจเวชระเบียน ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมีแหล่งงานรองรับการทำงานอย่างมีคุณภาพและมีความมั่นคง รวมทั้งมีเส้นทางความก้าวหน้าเพื่อต่อยอดการพัฒนาในการประกอบอาชีพ

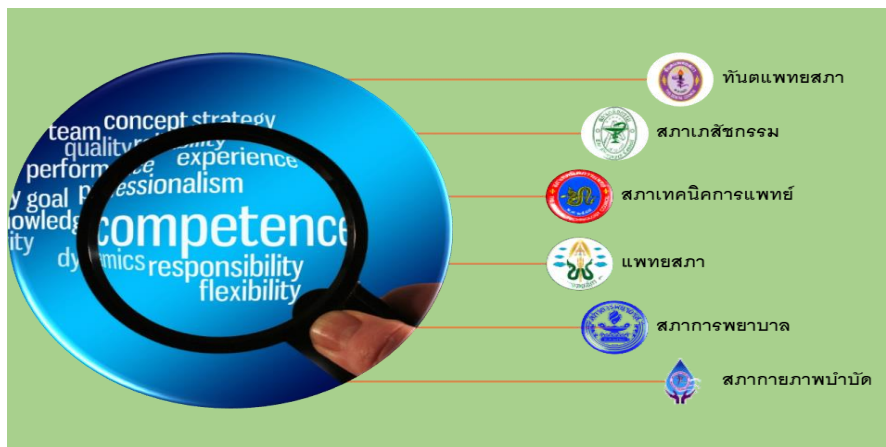
(Wellness Career Path) ซึ่งกลไกการขับเคลื่อนดังกล่าว ต้องได้รับความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนอย่างเป็นระบบ ดังแสดงในแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 เครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาบุคลากรด้านเวลเนสแบบครบวงจร

2) การรับรองคุณภาพสถาบันการศึกษาฝึกอบรม (Wellness Education Accreditation; WEA)

ระบบการรับรองคุณภาพสถาบันการศึกษา เป็นหลักการของการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม ปณิธานของการจัดการศึกษาอบรมตามแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ เป็นไปตามภารกิจเฉพาะในการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบัน (ดังแสดงในแผนภาพที่ 3) ซึ่งนอกจากศาสตร์องค์ความรู้ที่เป็นสหวิทยาการของเวลเนส จะต้องมีความหนักแน่น เข้มข้น และมีมาตรฐานสูงของสาระการเรียนรู้ที่บุคลากรได้รับการอบรมแล้ว กระบวนการเรียนการสอนในระดับสถาบันก็ควรเป็นไปตามมาตรฐานและองค์ความรู้ทางวิชาชีพด้านสุขภาพตามที่สภาวิชาชีพให้ความเห็นชอบต่อการนำไปใช้ผลิตและพัฒนาบุคลากร ดังแสดงในแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 องค์ประกอบ Wellness Education Accreditation; WEA

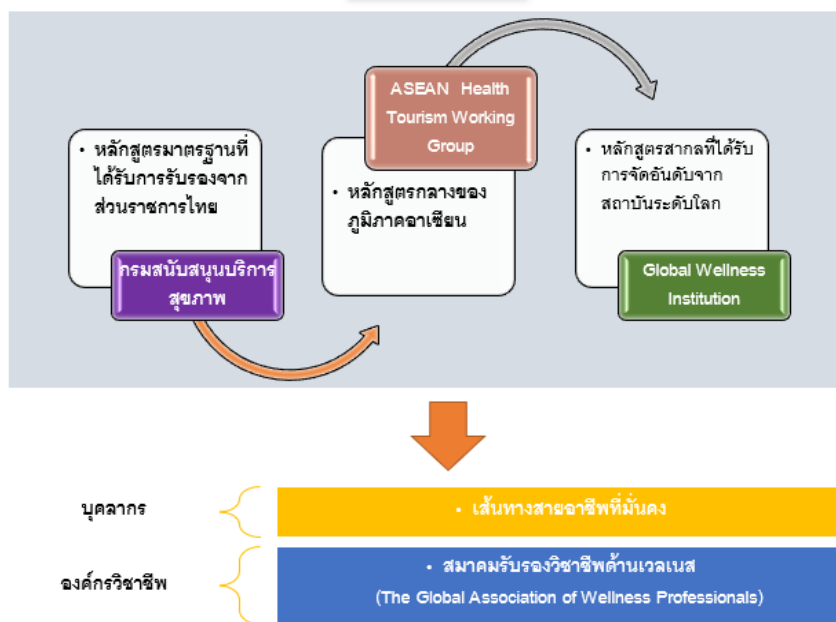
ซึ่งเมื่อสภาวิชาชีพด้านสุขภาพของประเทศไทยที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับสากล ให้การรับรองต่อการฝึกอบรมบุคลากรตามหลักสูตรเวลเนสวิทยาการโดยสถาบันการศึกษาอบรมต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนดังกล่าวข้างต้นแล้ว โอกาสของการยกระดับการเรียนการสอนด้านเวลเนสของไทย ให้ได้รับการรับรองมาตรฐานเทียบเคียงหรือได้รับการจัดอันดับ (ranking) ในระดับสากล ย่อมเป็นการต่อยอดการเพิ่มขีดความสามารถเชิงวิชาการด้านเวลเนสของประเทศไทยให้ประจักษ์ต่อวงการเวลเนสโลกได้ในที่สุด

3) การขับเคลื่อนประเทศไทยเป็นที่หนึ่งในด้านการฝึกอบรมบุคลากรเวลเนสของโลก

เหตุผลที่ประเทศไทยเหมาะกับการเป็นศูนย์กลางในการฝึกอบรมบุคลากรด้านเวลเนสระดับโลก คือความได้เปรียบทางการแข่งขัน ดังต่อไปนี้

- Great Education: มาตรฐานการศึกษาที่ดี มีหลักสูตรเฉพาะทางที่หลากหลายและถูกออกแบบให้องค์ความรู้ใช้ได้กับการทำงานจริงในอุตสาหกรรมเวลเนส
- Great Quality of Life: มีคุณภาพชีวิตที่ีระหว่างที่ฝึกอบรม และมีสวัสดิการการทำงานที่ตรงตามความต้องการ
- Great Career Opportunities: มีโอกาสทางอาชีพที่ดี ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำงานในธุรกิจเวลเนสระดับโลกของไทย เช่น Chiva-Som Academy, Dusit Thani Academy, Mahidol University, Faculty of Nursing of Western University, Rakxa และ Kamalaya

ดังนั้น การขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นที่หนึ่งในด้านการฝึกอบรมบุคลากรเวลเนสของโลก จึงต้องมีการวางแผนการดำเนินงานเชิงบูรณาการความร่วมมือที่เกี่ยวข้องหลายระดับ (multilateral cooperation) ทั้งในด้านการรับรองหลักสูตรตามมาตรฐานแห่งชาติ การออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมความหลากหลายของบริการ การสร้างการรับรู้ถึงความสมบูรณ์แบบของเวลเนสไทยในเวทีโลก การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริการ รวมทั้งการมีความร่วมมือกับสถาบันเวลเนสระดับโลก ซึ่งนอกจากการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ได้มาตรฐานแล้ว การเสริมสร้างความมั่นใจทางอาชีพให้แก่บุคลากร ด้วยการจัดตั้งสมาคมเพื่อรับรองวิชาชีพด้านเวลเนส (The Global Association of Wellness Professionals) ให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาอบรมจากหลักสูตรเวลเนสดังกล่าว นับว่ามีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรผู้ให้บริการ องค์กรผู้จ้างงาน และผู้รับบริการเวลเนสเป็นอย่างยิ่ง เพราะองค์กรดังกล่าวจะทำหน้าที่คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้บริการ ให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมต่อไป

แผนภาพที่ 6 เส้นทางสู่ความเป็นเลิศของประเทศไทยด้านการฝึกอบรมบุคลากรเวลเนส

4) สิ่งที่ต้องทำเพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จ

1. ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคเอกชนที่มีส่วนร่วมในการผลักดันหลักสูตร Hospitality Education & Training in Wellness ไม่ว่าจะหลักสูตรระยะสั้น 6 เดือนหรือหลักสูตรระยะยาว 4 ปี สำหรับปริญญาตรี

2. รัฐบาลไทยออกกฎหมายสนับสนุน ในเรื่องดังนี้

- นักศึกษาต่างชาติและคนต่างชาติ สามารถทำงานในอุตสาหกรรม Wellness & Hospitality ได้อย่างเสรี ในทุกระดับตั้งแต่ระดับแรงงานพื้นฐาน จนถึงระดับที่ใช้วิชาชีพเฉพาะ

- อำนวยความสะดวกให้กับธุรกิจไทยที่เข้าร่วมโครงการ ไม่ว่าจะเป็นการลดหย่อนภาษีหรือความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆ ที่จูงใจให้ธุรกิจไทยเข้าร่วมในโครงการ

- ช่วยเหลือพนักงานในปัจจุบันในการพัฒนาและเพิ่มทักษะในด้าน Wellness & Hospitality โดยการลดภาษีเงินได้ หรือให้ความช่วยเหลือนักศึกษาใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การให้กองทุนกู้ยืม เหมือน กนศ.

- รัฐบาลร่วมสนับสนุนก่อตั้ง “One Stop Service” สำหรับอุตสาหกรรม Wellness & Hospitality ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการก่อตั้งธุรกิจ เรื่องของการพัฒนาบุคลากร เรื่องของพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจนี้ในด้านต่างๆ ให้ดำเนินการได้อย่างราบรื่น เช่น การอนุมัติใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนี้ ให้เสร็จสิ้น ณ ที่นี้ ครบวงจร ไม่ว่าจะเป็นการอนุมัติใบอนุญาตทำงาน ใบอนุญาตสถานประกอบการ และอื่นๆ

3. ภาคเอกชน ช่วยจัดการหาสินเชื่อบุคคลเพื่อการศึกษาต่อแก่นักศึกษาใหม่ หรือ บุคคลากรที่อยู่ในอุตสาหกรรมนี้อยู่แล้วที่ต้องการพัฒนาทักษะในด้าน Wellness & Hospitality เพิ่มเติม หรือรับรองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน Wellness & Hospitality

4. ภาคเอกชน หรือภาครัฐบาล ร่วมกันก่อตั้งสมาคม Wellness & Hospitality ให้ เครดิตแก่หลักสูตร และนักศึกษาที่จบการศึกษา เพื่อให้หลักสูตรมีความน่าเชื่อถือ

5. ภาคเอกชน หรือภาครัฐบาล เชิญองค์กรระหว่างประเทศ International Wellness and Hospitality Association ทำการเครดิตหลักสูตรดังกล่าวให้เป็นมาตรฐาน เพื่อให้ทั่วโลกยอมรับ

5) ปัจจัยที่ส่งเสริมให้โครงการประสบความสำเร็จ

1. วัฒนธรรม ประเพณี และความรู้ดั้งเดิมของไทยที่เกี่ยวกับ Wellness & Hospitality ที่มีอยู่คู่กับไทยมานาน สามารถดึงมาใช้ ผสมผสานในหลักสูตรและเป็นเสน่ห์ในอุตสาหกรรมนี้ของไทย

2. ธรรมชาติของคนไทยที่มีน้ำใจ และยิ้มสยาม ทำให้สามารถทำงานในงานบริการด้วยความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นสิ่งผลักดันให้อุตสาหกรรม Wellness & Hospitality ติดอันดับของโลกได้

3. ประเทศไทยมีสถานที่ Wellness & Hospitality และสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย ทั้งโรงแรมและสถานพยาบาลที่ติดอันดับโลกหลายแห่ง สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขภาพเหล่านี้เพียงพอสำหรับนักเรียนและผู้ปฏิบัติงาน ที่จะใช้ปฏิบัติงานในขณะที่เรียน และสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้พร้อมสำหรับการอัพเกรดเพื่อเป็นพัฒนาเป็นสถานที่ระดับโลก และต้อนรับคนต่างชาติ

4. นโยบายของรัฐบาลไทยสนับสนุนให้อุตสาหกรรม Wellness & Hospitality เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรม ที่เพิ่ม GDP ของประเทศ

3. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีหลักสูตรเวลเนสสหวิทยาการต้นแบบที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดกับวิชาชีพและ ตำแหน่งเวลเนสแต่ละสาขาบริการได้ในอนาคต โดยมีกระบวนการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร

ตัวอย่างหลักสูตรบุคลากรเวลเนสระยะสั้นที่มุ่งหวังจะพัฒนา

หลักสูตรบุคลากรเวลเนสระยะสั้น ที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.) กระทรวงสาธารณสุข ให้เป็นหลักสูตรกลางของประเทศไทย โดยสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่มีความประสงค์จัดฝึกอบรมบุคลากรเวลเนสสามารถยื่นเรื่องขออนุมัติจาก สบส. เพื่อนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ได้	
ระยะเวลาการศึกษาอบรม	ระยะเวลาการศึกษาอบรมทั้งหมด 6 เดือน (306 ชั่วโมง) <ul style="list-style-type: none"> • อบรมทุกวันจันทร์ – วันศุกร์ โดยอบรมเนื้อหาภาคทฤษฎี 5 ชั่วโมง/วัน เป็นระยะเวลา 3 เดือน และอบรมเนื้อหาภาคปฏิบัติเต็มวัน เป็นระยะเวลา 3 เดือน; หรือ • อบรมทุกวันเสาร์ – วันอาทิตย์ 8 ชั่วโมง/วัน
จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ไม่กำหนดจำนวนผู้เข้ารับการศึกษานในแต่ละการอบรม โดยจำนวนขึ้นอยู่กับความประสงค์ของหน่วยงานที่นำหลักสูตรไปจัดฝึกอบรม อย่างไรก็ตาม หลักสูตรจะกำหนดอัตราสัดส่วนวิทยากรต่อผู้เข้ารับการอบรมที่เหมาะสมต่อการอบรม เช่น ภาคทฤษฎี 2:40 และ ภาคปฏิบัติ 1:10 เป็นต้น
คุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม	ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาที่เกี่ยวข้อง

2. มีสถาบันวิชาการต้นแบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรเวลเนสครบวงจร
3. จำนวนบุคลากรด้านเวลเนสเพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอทั้งในเชิงปริมาณต่อความต้องการของอุตสาหกรรมเวลเนสโลกและทักษะบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานได้รับการยอมรับในระดับสากล
4. แนวทางพัฒนาระบบการรับรองคุณภาพสถาบันการศึกษาฝึกอบรม (Wellness Education Accreditation; WEA)
5. เส้นทางสู่ความเป็นเลิศของประเทศไทยด้านการฝึกอบรมบุคลากรเวลเนส

เอกสารอ้างอิง

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2565-2570)
2. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี
2. โมเดลเศรษฐกิจ BCG
3. นโยบาย Medical Hub
4. โครงสร้างหลักสูตร Wellness Advisor ของสถาบันชีวาธรรม อคาเดมี

รายนามของสมาชิกกลุ่มแคลเซียม (Calcium: Ca)

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.นายแพทย์สมอาจ วงษ์ชมทอง อาจารย์ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกุลคุณ นายแพทย์ตฤพล วิรุฬหการุณ อาจารย์ที่ปรึกษา

1. คุณกรต โจรจนเสถียร
2. นายแพทย์ยงยศ ธรรมวุฒิ
3. คุณวิทนาถ วรรณระกุล
4. คุณจิรยง อนุมานราชชน
5. คุณขวัญฤทัย ดำรงค์วัฒนโกคิน
6. แพทย์หญิงจิรวรรณ เวศกิจกุล
7. คุณณวรา พิไชยแพทย์
8. ดร.ณิชนน สมันตรัฐ
9. รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงธันนดา ตระการวินิช
10. คุณนทีทอง ทองไทย
11. แพทย์หญิงนภาศรี ชัยสินอนันต์กุล
12. นายแพทย์นิธิวัฒน์ กิจศรีอุไร
13. คุณพัชราราลัย เรืองกฤตยา
14. คุณภัณฑิรา ฉัตรจุฑามาส
15. นายแพทย์ยุทธนา สงวนศักดิ์โกศล
16. ทัดแพทย์หญิงรพีพรรณ มนต์อาร์ักษ์
17. คุณรุจิรพรรณ จิ้งรุ่งเรืองกิจ
18. คุณวิทยา พรหมชนก
19. แพทย์หญิงอนงศิลป์ พิทักษ์สิทธิ์
20. แพทย์หญิงเอมอร ภัทรมงคลกาล